

Aneks 10

Opšt vodi ~ za I SKZ

Знаеш ли
КОЛКУ СИ ЗЕЛЕН?

Zajaknuvawe na kapacitetot na Ministarstvoto za `ivotna sredina i prostorno planirawe
Projekt finansiran od EU i rakovoden od Evropskata agencija za rekonstrukcija

VOVED

[to e I SKZ

Integri rano Spre-uvawe i Kontrol a na Zagaduvaweto (I SKZ) ili **Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC)** e sistem na za{tita na `ivotnata sredi na kako cel ina od mo`ni te {tetni vlijani ja na odredeni akti vnosti . Toa zna-i deka emisi i te vo vazduh, voda (vkl u-uvajki go ispu{taweto vo kanal), po-va, kako i ostanati te vlijani ja vrz `ivotnata sredi na, treba zaedno da se razgl eduvaat i vo dozvol ata da se postavat takvi uslovi so koi }e se obezbedi visoko nivo na za{tita na `ivotnata sredi na kako cel ina. Ovie uslovi se postavuvaat vrz baza na primena na Najdobrite Dostapni Tehniki (NDT) ili **Best Available Techniques (BAT)**, so koi se odr`uva ramnote`a meju tro{ocite i stepenot na za{tita na `ivotnata sredi na.

Osnovna cel na I SKZ e zagaduvaweto na `ivotnata sredi na da se spre-i , a onamu kade toa ne e mo`no da gi reduci ra emisi i te vo vazduhot, vodata i po-vata, kako i ostanati te {tetni vlijani ja vrz `ivotnata sredi na i zdravjeto na ~ovekot na pri fatlivo nivo vo site fazi na dejnosta (od proekti raweto preku i zgradbata, ekspl oataci jata, sé do odstranuvaweto na eventual ni te {tetni vl i jani ja vo sl u-aj na prestanok na akti vnosti).

Di rekti vata na Evropskata Uni ja za i integri rano spre-uvawe i kontrol a na zagaduvaweto se odnesuva na sl edni ve i ndustri ski granki :

- o Energeti ka
- o Metal urgi ja
- o Rudarstvo i nemetal i
- o Hemi ska i ndustri ja
- o Postapuvawe so otpad
- o Ko`a i krzno
- o Teksti l
- o Svi warski i `i vi narski f armi
- o Kl ani ci
- o Drvna masa i hartija
- o Boewe i l aki rawe so pri mena na organski rastvoruva-i
- o Proi zvodstvo na hrana
- o Proi zvodstvo na el ektrograf i t

Vo neкои od navedeni te i ndustri ski granki I SKZ se primenuva samo na i nstal aci i koi nadmi nuvaat opredel en kapacitet ili drug kri teri um (npr. mo}nost na ~ekani te, vol umen na kadi te i tn.)

Cel ta na ova upatstvo e da i m pomogne na operatori te na i nstal aci i te koi vo i dni na }e rabotat pod re`i mot na i integri rano spre-uvawe i kontrol a na zagaduvaweto. Vi dot na akti vnosti te kako i kapaciteti te koi potpa|aat pod re`i mot na rabota spored I SKZ dadeni se vo Pri log 1 od "Uredbata za

opredeluvawe na instalacii te za koi se izdava Integrirana ekološka dozvola so vremenski raspored za podnesuvawe operativni planovi”¹ (vo ponatamožni ot tekst “Uredbata”, vidi Priilog 1).

Kako da se koristi ova upatstvo

Vo ova upatstvo se dadeni objasnuvawa na osnovni te barawa na ISKZ, no konkretni te uslovi mo`at da se opredelat samo so direktna primena na Zakonot za ` i votna sredi na.

Upatstvoto ima dve osnovni celi:

1. Da im pomogne na operatori te na instalacii te koi spored Uredbata }e treba da apli ci raat za A Integrirana ekološka dozvola ili za dozvola za usoglasuvawe².
2. Da im bi de od pol za na organi te koi gi kontroliraat.

Pravna ramka

Sobraniето na Republika Makedonija go donese Zakonot za ` i votna sredi na, kako i nekoiku posebni zakoni za mediumi te na ` i votnata sredi na (Zakon za vodi te, zakon za vazduhot, zakon za zaštita na prirodata, zakon za upravuvawe so otpad).

Zakonot za ` i votna sredi na go aproksimira takanare-enoto “Horizontalno zakonodavstvo za ` i votna sredi na” na EU i gi prenesuva site odredbi na Direktivite 96/61/EZ (Integrirano spreuvawe i kontrola na zagaduvaweto), 85/337/EEZ dopolneta so 97/11/EZ (Ocena na vlijani et vrz ` i votnata sredi na – EIA), 96/82/EZ (Spreuvawe i kontrola na havari i so pri sustvo na opasni supstancii – Seveso direktiva), 2001/42/EZ (Strateška ocena na ` i votnata sredi na - SEA), 2003/4/EZ (pristap na javnosta do informacii te za ` i votna sredi na), kako i 2003/35/EZ koja gi dopolnuvadi direktivite 85/337/EZ i 96/61/EZ.

Glavata XII od Zakonot za ` i votna sredi na potpolno ja prenesuva Direktivata na EU za ISKZ (96/61/EZ) pod naslov: “Integrirani ekološki dozvoli za rabotewe na instalacii te koi vlijaat vrz ` i votnata sredi na”. Spored zakonot, ni tu edna instalacija opf atena so navedenata uredba ne mo`e da po-ne so rabota, ni tu da izvr{i zna-itel na izmena, bez prethodno da dobie dozvola za toa od Mi ni sterstvoto za ` i votna sredi na i prostorno planirawe (^I. 93 st. 1 Z@S).

Poglavje XII za Integrirani ekološki dozvoli vo Zakonot za ` i votna sredi na pravi sosema nova, kompaktna, ramka za spreuvawe i kontrola na

¹ Uredbata sodr` i dve listi na aktivnosti koi potpa|aat pod re` i mot na Integrirani ekološki dozvoli - A i B lista, a so toa i dva vida na dozvoli. A listata e prenesena od Priilog 1 od Direktivata za ISKZ i e pro{i rena so aktivnosti te: proizvodstvo na asfalt i upravuvawe so otpad vo rudnici i za nea e odgovorno M@SPP. B listata opfa}a aktivnosti i kapaciteti pomali od A listata i za nea odgovorno e Mi ni sterstvoto za Lokal na samouprava.

² Zakonot za ` i votna sredi na predvi duva dva vida na A Integrirani ekološki dozvoli za instalacii te koi potpa}aat pod re` i mot na rabota na ISKZ. Za instalacii te koi vedna{ }e se usoglasat spored normi te na Najdobri dostapni tehni ki - A Integrirana ekološka dozvola, a za oni e instalacii koi }e izrabotat Operativni plan - Dozvola za usoglasuvawe.

zagaduvaweto. Operatori te se upatani na kori stewe na najdobri te dostapni tehni ki za da mo` at da se vkl opat ne samo vo grani -ni te vrednosti na emi si ja, tuku i vo stepenot na i skori stuvaweto na surovi ni te, energijata, pomo{ ni te materijal i, vo el i mi ni raweto, i l i tamu kade toa ne e mo` no vo mi ni mi zi raweto na kol i -estvata otpad i dr.

Za prv pat, deponi i te za otpad se tretiraat kako instalacii i se kontrol i ra ni vnoto vl i jani e vrz ` i votnata sredi na.

I. PREGLED NA PROCESOT NA I NTEGRI RANA KONTROLA

Osnovnata cel na re` imot na I SKZ e da obezbedi povisok stepen na za{ ti ta na ` i votnata sredi na vo cel ost, vo prv red preku spre-uvawe, a tamu kade{ to toa ne e primenl i vo, preku namal uvawe na emi si i te do pri fatl i vi grani ci .

Zatoa, zakonot voveduva integri ran pristap kon kontrolata na zagaduvaweto od industri ski i zvor i, bazi ran na primenata na najdobri te dostapni tehni ki

Postapka za i zdavawe dozvol a

Postapkata za apl i ci rawe za I ntegr i rana ekol o{ ka dozvol a e dadena vo "Pravi l ni kot za ureduvawe na postapkata za dobi vawe I ntegr i rana ekol o{ ka dozvol a" (vo ponatamo{ ni ot tekst "Pravi l ni k", vi di Pri l og 2) i i stata otpo- nuva so dostavuvawe barawe od operatorot.

Vedna{ po dobi vaweto na baraweto, Mi ni sterstvoto za ` i votna sredi na i prostorno pl ani rawe (vo ponatamo{ ni ot tekst "Mi ni sterstvoto") zapo- nuva konsul taci i so operatorot i so u- esni ci te vo postapkata za soodvetnosta na negovata sodr ` i na.

Baratel ot postapuva po zabel e{ ki te i dopol netoto barawe go dostavuva do Mi ni sterstvoto.

Mi ni sterstvoto go objavuva baraweto vo najmal ku dva Naci onal ni dnevni vesnici i otpo- nuva konsul taci i so drugite u- esni ci vo postapkata (Mi ni sterstvoto za zdravstvo i Mi ni sterstvoto vo ` i ja nadl e` nost e akti vnosta na instal acijata za koja se bara dozvol ata) vo vrska so soodvetnosta za i zdavawe i ntegr i rana dozvol a i za usl ovi te na dozvol ata.

Osobeno e va` no u- estvoto na javnosta vo postapkata na izdavawe i ntegr i rana dozvol a vo najranata mo` na f aza, za da mo` at zabel e{ ki te i predl ozi te na vreme da bi dat zemeni predvi d.

Lokal nata samouprava ne e u- esni k vo postapkata za A i ntegr i rani dozvol i , no konsul taci jata so nea e od osobena va` nost.

Rabota

Otkako }e se izdade integri ranata dozvol a, operatorot e dol ` en so sopstven monitoring da go potvrduva ispol nuvaweto na usl ovi te od dozvol ata. Mi ni sterstvoto }e sproveduva i sopstven moni tori ng i kontrol a i }e gi primenuva sredstvata na pri nuda za sproveduvawe na usl ovi te od dozvol ata.

Mi ni sterstvoto/organot na Lokalnata samouprava e dol ` na, povremeno ili koga okol nosti te nal agaat, da gi revidi ra uslovi te od dozvol ata. Promenata na uslovi te mo ` e da se napravi po inicijativa na Ministerstvoto ili operatorot poradi na-i not na rabota, na instal acijata, zna-i tel ni promeni vo NDT i sl , no vo sekoj slu-aj e neophodna prethodna konsul tacija me|u operatorot i Mi ni sterstvoto.

Prestanok so rabota na i nstal aci jata

Operatorot ima obvraska po prestanokot na aktivnosta na instal acijata ` i votnata sredi na na lokacijata na koja se odvi val e aktivnosti te da ja dovede na zadovolitel no nivo ili vo sostojba pred otpo- nuvawe na aktivnosta, ako toa e mo ` no.

Dokol ku operatorot saka trajno da prestane rabotata na instal acijata, treba da ja izvesti Mi ni sterstvoto za svojata namera i da predlo ` i pl an za remedijacija na lokacijata na koja se nao|a instal acijata (^ l . 117 st. 1)

Pl anot treba da se bazi ra vrz prethodno izvr{ ena ekolo{ ka revizija i izve{ tajot i zakl u- okot od nea.

Mi ni sterstvoto go razgl eduva i odobruva pl anot otkako }e utvrdi deka so negovoto sproveduvawe ` i votnata sredi na na lokacijata }e se vrati vo zadovolitel na ili vo sostojba pred po- etokot na aktivnostite na instal acijata.

Predvideno e, po uspe{ no izvr{ enata remedijacija, na operatorot da mu bide vraten del od nadomestokot koj toj go pla}a za poseduvawe na integri ranata dozvol a. Vo najgol em broj slu- ai toj nadomestok nema da bide vo visina na tro{ oci te na remedijacija. Insistiraweto na potpol no pokri vawe na tro{ oci te, od druga strana, bi bilo nepotrebno udvojuvawe na anga ` irani te f inansi ski sretstva i bi pretstavuval o seriozna pre- ka vo razvojot na ekonomijata. Zatoa, zakonot predviduva kazneni merki za onie operatori koi nama kvalitetno ili voop{ to da ja izvr{ at remedijacijata, kako i obvraska na Ministerstvoto, samata da ja dovede ` i votnata sredi na vo zadovolitel na sostojba.

Formul ar za baraweto za izdavawe integri rana ekolo{ ka dozvol a

Spored Pravi lni kot, barawe za integri rana ekolo{ ka dozvol a se dostavuva vo el ektronska forma i pe- atena forma, na formul ar podgotven za toa. Onie Pri l o gi kon baraweto koi ne mo ` at da se digi tal izi raat }e se dostavat samo vo tvrda kopija, vo broj na primeroci koj }e go opredeli Mi ni sterstvoto. Vo ovoj moment e propi { an eden edi nstven formul ar bez ogl ed na vi dot na integri ranata dozvol a koja se bara. Spored toa, l o gi -no e da se o- ekuva deka si te poli wa vo nea nema da bi dat popol neti so sekoie barawe. Sodr ` i nata na baraweto e pretstavena vo Pri l og 2.

II. AKTI VNOSTI POD I SKZ, I NSTALACI I , OPERATORI

Vo fokusot na I SKZ e kontrol a na vl ijani jata vrz ` i votnata sredi na od instal aci i vo koi se izveduva bilo koja od aktivnosti te navedeni vo Pri l og 1 od Uredbata.

Pored Zakonot za ` i votna sredi na i vo donos na I ntegrirani te ekolo{ ki dozvol i , I nstal acija e nepodvi ` na tehni -ka edini ca kade { to se vr{ at edna ili pove}e propi { ani aktivnosti i aktivnosti koi se neposredno

povrzani so ni v, a koi bi mo` ele da imaat efekt vrz emisiite i vrz zagaduvaweto.

Va` no e da se nagl asi deka instalacijata ne ja opfa}a samo onaa tehni -ka edini ca vo koja se izveduvaat aktivnosti te od Pri log 1 i 2 od navedenata uredba, tuku i sekoja lokacija na koja se izveduvaat aktivnosti koi { to se neposredno povrzani so relevantnata od uredbata. Sekoja aktivnost vo sostav na instalacijata e predmet na integri ranata dozvol a.

Spored Zakonot za ` i votna sredi na, Operator e sekoe fizi -ko ili pravno lice koe vr{ i aktivnost preku instalacijata ili ja kontrol ira, ili lice na koe mu se dovereni ovl astuvawa za donesuvawe ekonomski odluki vo odnos na tehni -koto rabotewe na instalacijata. Vo pri nci p, eden operator dobi va edna dozvol a za edna instalacija. Me|utoa, se slu-uva dva ili pove}e operatori da upravuvaat so razli -ni del ovi na edna instalacija. Ova vo ni koj slu-aj ne vl i jae vrz def i ni raweto na taa instalacija od strana na Ministerstvoto. Takvata opredel ba e vo soglasnost so integri rani ot pristap na I SKZ, bi dejki pove}e insisti ra na NDT za cel ata instalacija otkol ku na oddel ni aktivnosti vo nea. Spored toa, vo slu-aj dva ili pove}e operatori da upravuvaat so razli -ni del ovi na edna instalacija, sekoj operator treba da dobie posebna dozvol a za del ot koj go upravuva i e odgovoren za po- i tuvaweto na usl ovi te od dozvol ata. Me|utoa, operatori te treba da poka` at deka si te aspekti na rabotata se soodvetno pokrieni i kontrol irani . Vo takvi slu-ai ne smee da ima di l ema okol u toa koj operator e odgovoren za koj del od instalacijata.

III. VREMENSKA RAMKA ZA PODNESUVAWE BARAWE ZA INTEGRIRANA DOZVOLA

1. NOVI INSTALACII

Nova Instalacija e instalacija koja }e zapo~ne so rabota po 01.07.2005. Zakonot za ` i votna sredi na predvi duva deka instalacii te koi }e zapo~nat so rabota me|u 01.07.2005 i 01.07.2008 da imaat pravo na izbor dali }e apl i ci raat di rektno za Integri ran ekol o{ ka dozvol a ili pak za Dozvol a za usogl asuvawe so izrabotka na Operati ven pl an. Po 01.07.2008 si te novi instalacii }e oraat da apl i ci raat za Integri rana ekol o{ ka dozvol a.

Vo normal ni usl ovi , operatorot treba da podnese barawe za integri rana ekol o{ ka dozvol a po zavr{ uvaweto na cel ata proektna dokumentacija, no pred da otpo~ne so izgradbata (konstrukcijata) na instalacijata.

Zakonot ne go spre- uva operatorot da otpo~ne so izgradba pred da dobie integri rana dozvol a ili pred voop{ to da podnese barawe za integri rana ekol o{ ka dozvol a. Me|utoa, Mi ni sterstvoto za ` i votna sredi na ne e obvrzano da gi pri f ati tehni ki te i tehnol ogijata predvi deni so proektot. Vo takov slu-aj, tro{ oci te za zamena na nesoodvetni te tehni ki (na teret na operatorot) ne se vkl u- uvaat vo analizata na tro{ ok i dobi vka pri opredel uvaweto na NDT. Tokmu poradi izbegnuvawe na nepotrebno tro{ ewe na vreme i sredstva, vo interes na operatorot e da podnese barawe za integri rana dozvol a vo najranata faza na proektiraweto. Sekoe investirawe ili grade` na rabota pred da se dobie dozvol a za toa e na ri zi k na operatorot i vo ni koj slu-aj ne vl i jae vrz pravoto na odl u-uvawe na nadl e` ni ot organ.

2. POSTOE-KI I INSTALACII

Postoe-ka instalacija podrazbi ra instalacija zapo-nal a so rabota pred 01.07.2005 i li instalacija koja `e apl icira za Dozvol a za usogl asuvawe do 01.07.2008.

Operatorot na postoe-ka instalacija e dol `en da dostavi barawe do Mini sterstvoto za dobi vawe dozvol a za usogl asuvawe..

Cel ta na usogl asuvaweto so najdobri te dostapni tehni ki preku operativen plan e povi soko ni vo na za{ tita na `i votnata sredi na vo cel ost, no vo tol kav vremenski period, vo koj potrebni te investicii `e pretstavuaat srazmerno malo f inansi sko opteretuvawe na industrijata. Bi dejki , spored Spogodbata za asocijacija i stabil izacija so EU, rokot za usogl asuvawe (pred kone-ni te pregovori) e 1 April 2014 godi na, Mini sterstvoto ne mo `e da odobri operativen plan so rok za i mpl ementacija po toj datum. Ottuka, vo nekoi slu-ai , usogl asuvaweto mo `e da pretstavuva seriozen f inansi ski pri ti sok.

Vo iskl u-i tel ni slu-ai , koga Mini sterstvoto `e utvrdi deka neophodni te merki ne mo `at da se sprovedat do April 2014 godi na, Mini sterstvoto za `i votna sredi na i prostorno pl ani rawe, po konsul taci i so Vl adata i Evropskata komisi ja, mo `e da odobri plan -ie sproveduvawe mo `e da prodol `i po April 2014 godi na, no ne pove`e od 5 godi ni .

2.1. Raspored za podnesuvawe barawe za odobruvawe operativen plan

Ministerstvoto ne mo `e da ima kapaciteti da gi obrabotuva site barawa ednovremeno. Zatoa, so cel da se obezbedi minimum ramnomernost vo opteretuvaweto na Ministerstvoto, operatori te gi podnesuaat barawata spored prethodno i zgotveni objaven raspored.

Pri izrabortkata na rasporedot za dostavuvawe barawe za dozvol a za usogl asuvawe so operativen plan, Mini sterstvoto gi ima sledni te kri teri umi :

Ekonomskata sostojba na sektorot

Zagaduvaweto na `i votnata sredi na od sektorot

Potrebni te i nvesti ci i za usogl asuvawe na soodvetni ot sektor.

(I nvesti ci i te ne podrazbi raat samo vlo `uvawe vo oprema za tretman na otpadni vodi , otpaden gas i li cvrst otpad, tuku, ako e potrebno i promena na vidot i tretmanot na surovini te, rekonstrukcija i li zamena na sistemite za transport, skl adi rawe, moni tori ng, sé do promena na del od procesnata oprema i li tehno l o{ kata postapka).

Vremeto neophodno za sproveduvawe na neophodni te promeni .

Rasporedot za pri javuvawe po sektori e naveden vo Uredbata, (vi di Pri l og 1).

2.2. Sodr`i na baraweto i ntegrirana di zvo la za usog l asuvawe

Baraweto e identi -no so ona za i ntegrirana ekol o{ ka dozvol a, no vo dodatok so dr`i i predl og operati ven pl an vo koj se navedeni merki te za podobruvawe (menuvawe) na tehnol o{ ki ot proces, odr` uvaweto, ef i kasnoto koristewe na surovni te i energijata, namal uvawe na emisi i te i sozdavaweto otpad po edi ni ca proi zvod i sl . Predl og pl anot treba da bi de podel en na godi { ni peri odi so to-na i ndi kacija na predvi deni ot rast na proi zvodstvoto, namal uvaweto (zgol emuvaweto) na vkupnata emi si ja.

Vo posebni Pri l o gi kon baraweto za i ntegrirana dozvol a za usog l asuvawe treba da se pri l o ` at i :

- o i zve{ taj za sostojbata na l okaci jata;
- o ocenka na udel ot na i nstal aci jata vo zagaduvaweto na `i votnata sredi na i
- o ocenka na ri zi kot za `i votnata sredi na.

Dol goro-na opredel ba e ovie dokumenti da gi podgotvuva operatorot, no zaradi pogol ema objektivnost i nedovol ni kapaciteti na operatorite, predvi deno e taa aktivnost da se izvede pod nadzor i so i nstrukcii od Mini sterstvoto.

2.3. Pregovori me|u Mini sterstvoto i Operatorot

Ve}e so predavaweto na baraweto, operatorot i Mini sterstvoto vospostavuva kontakt vo vrska so cel osnosta na podatoci te, soodvetnosta na merki te, f i nansi ski te pokazateli i sl . Formal ni te pregovori se odr` uvaat na zaka ` ani sredbi na ovl asteni pretstavni ci na Mini sterstvoto.

Predmet na pregovori te se:

- o Uslovi te na dozvol ata vo oddel ni peri odi
- o Peri odot na usog l asuvawe
- o Soodvetnosta na predl o ` eni te merki
(oprema, tehnol ogija, moni tori ng, si stem za upravuvawe so `i votnata sredi na i sl .)

Normal no e pregovori te da zavr{ at po odr` uvawe na dva sostanoci , a periodot me|u sostanoci te }e zavisi od obemot na rabotata koja vo me|uvreme treba da ja zavr{ i operatorot (ako e sugerirano vkl u-uvawe nova oprema treba da izvr{ i izbor, da napravi ekonomska procena i sl .). Samo poradi toa e predvi deno deka pregovori te treba da zavr{ at za najmnogu edna godi na.

2.4. Kontrol a na i spol nuvaweto na uslovi te od dozvol ata za usog l asuvawe

Vo Pogl avjeto XII za "I ntegrirani ekol o{ ki dozvol i" od Zakonot za `i votna sredi na u{ te vor prvi ot -l en se vel i "Akti vnosti te na novi te i nstal aci i ili zna-itel ni te promeni na postoe-ki te, koi gi opredel uva Vl adata na Republi ka Makedonija, mo ` at da se vr{ at samo po prethodno dobi ena i ntegrirana ekol o{ ka dozvol a".

I ntegriranata ekol o{ ka dozvol a ne e samo edno par-eharti ja tuku naproti v prestavuva dokument od naj-esto nekol ku deseti na stranici kade se propi { ani uslovi te na rabota koi Operatorot treba da gi i spol ni .

Samata kontrol a se vr{ i na nekol ku na~i ni . Novost e obvrskata za *sopstven monitoring* koj treba da go vr{ i sekoja instalacija koja potpa|a pod re`i mot na rabota na I SKZ i za isti ot da dostavuva izve{ tai vo forma propi { ana od strana na regulatorot. Samata dozvol a }e specifi ci ra vo odnos na koi medi umi i na koi supstanci i se vr{ i monitorigot od strana na operatorot. Tokmu zatoa od gol ema zna~ewe za Operatorite e da zapo~nat so pl ani rawe na ovi e akti vnosti navreme.

Rezultati te od sopstveni ot monitoring vo specifi ranata forma za izvestuvawe se i spra}aat do regulatorot koj ponatamu gi procesi ra i sti te.

*Dr` avni ot inspektorat* za `i votna sredi na i ma pravo da izvr{ i monitorigo po sopstven naod vo bi l o koe vreme no najmal ku edna{ vo tekovната godi na.

3. ZNA^I TELNA I ZMENA NA POSTOE~KI I INSTALACII

Mo{ ne zna~ajno e da se napomene deka dokol ku Operatorite na postoe~ki te instalacii koi }e dobijat "Dozvol a za usoglasuvawe" imaat vo plan tn. "Zna~itel na izmena" na instalacii te moraat da vodat smetka tehni ki te koi }e gi implementiraat da bidat vo soglasnost so standardi te koi gi propi { uvaat "Najdobri te dostapni tehni ki". Vo sproti vno Regulatorot nema da dade soglasnost za zna~itel na izmena na instalacii te. Zatoa, va`no e operatorite koi imaat vo plan vakvi aktivnosti da go konsultiraat regulatorot navreme ili pak da gi proverat normi te za najdobri dostapni tehni ki za soodvetnata tehni ki vo Biroto za I SKZ na EU na Internet strani cata: <http://www.eippcb.jrc.es>.

Poi mot . "Zna~itel na izmena" ne e def i ni ran vo zakonot, pa zatoa sekoja namera za izmena (osven oni e navisti na mi norni) treba da se prijavi , a regulatorot }e ja oceni zna~itel nosta na izmenata.

4. PRAKTI -NI SOVETI ZA OPERATORI TE NA I NSTALACI I TE

1. Prou-ete go Zakonot za ` i votna sredi na, osobeno: Pogl avjeto XII za "Integri rana ekol o{ ki dozvol i za rabotewe na i nstal aci i te koi { to vl i jaat vrz ` i votnata sredi na", Pogl avjeto XIII za "General na ekol o{ ka revizi ja" i Pogl avjeto XIV za "Dozvol i za usogl asuvawe so operati vni pl anovi".
2. Pobarajte ja "Uredbata za opredel uvawe na i nstal aci i te za koi se i zdava i ntegrirana ekol o{ ka dozvol a so vremenski raspored za podnesuvawe na operati vni pl anovi " i pronajdete vo koj peri od va{ ata i nstal aci ja treba da apl i ci ra za I ntegrirana ekol o{ ka dozvol a/Dozvol a za usogl asuvawe.
3. Pobarajte go "Pravi l ni kot za ureduvawe na postapkata za dobi vawe I ntegrirana ekol o{ ka dozvol a" i prou-ete ja postapkata za apl i ci rawe i dobi vawe i ntegrirana ekol o{ ka dozvol a/dozvol a za usogl asuvawe.
4. Pobarajte gi Bel e{ ki te za Najdobri dostapni tehni ki (Best Available Techniques References-BREF's) za akti vnoata koja ve zasega i sporedete ja so tehni kata koja vi e ja prakti kuvate. Ovi e Bel e{ ki se osnovata pri i zrabotkata na Operati vni ot Pl an koj e del od Apl i kaci jata za I ntegrirana ekol o{ ka dozvol a i i sti te ke gi najdete na i nternet strani cata na Evropskoto bi ro za I SKZ: <http://www.eippcb.jrc.es>.
5. Dokol ku nemate "Si stem za upravuvawe so ` i votna sredi na" of ormete go { to e mo` no poskoro i vkl u-ete vo nego kadri koi i maat odl i -ni tehni -ko poznavawe vo odnos na akti vnoata koja ja vr{ i te no i sto taka i odl i -no poznavawe od obl asta na ` i votnata sredi na. Si stemot za upravuvawe so ` i votnata sredi na (Environmental Management System/EMS) ne mora da bi de serti f i ci ran napr. spored ISO 14001, tuku mo` e da pretstavuva si stem po tn. sopstveni proceduri .
6. Procenete ja rel ano sostojbata na va{ ata i nstal aci ja. Mo` e da se sl u-i va{ ata i nstal aci ja da gi zadovol uva standardi te za NDT i l i pak da e potrebna mala dopol ni tel na i nvesti ci ja, vo toj sl u-aj mo` ete da apl i ci rate vedna{ za I ntegrirana ekol o{ ka dozvol a i namesto i zraboten Operati ven pl an, Apl i kaci jata treba da e pri dru` ena so tn. "Programa za unapreduvawe".
7. Napravete Ekol o{ ka revizi ja na l okal i tetot na koja vl i jae va{ ata i nstal aci ja. Real nata procenka na sostojbata za ` i votna sredi na e najmnogu od va{ a kori st. Dokol ku se pri ka` e nereal na odl i -na sostojba na l okal i tetot na koj vl i jae i nstal aci jata, mo` e da dovede do toa regul atorot da bara remi di jaci ja dokol ku i stata ne e zadovol i tel na i }e vi bi dat potrebni gol emi sredstva za nadomest na { tetata. Od druga strana dokol ku

Operatorot pri ka`e nerealna lo{a sestojba na lokalitetot toga{Regulatorot povtorno}e bara Operativni otplan da vklui merki za remedijajana lokalitetot.

8. Zaponete vedna{so izrobotkana "Operativni otplan" koje sostaven del od Aplikacijata za Dozvola za usoglasuvawe za postoe-ki te instalacii i relano procenete go vremeto koje vi e potrebno da go implementirate isti ot. Predolgo proceneto potrebno vreme za implementacijamo`e da vi sozdade problemi vodi na zatoa {to NDT permanentno se nadgraduvaa.
9. Bidejte transparentni pri postapkata za aplikirawe za integrirana ekolo{ka dozvola/dozvola za usoglasuvawe. Pretstavete go va{i ot Operativni otplan i predlo`enite merki na lokalnoto naselene i na javnostavo celost. Bidejki se raboti za merki za za{titana `i votnata sredi na a so toa i na zdravjeto na lu}eto, pri emot od strana na naselene eto sigurno }e bide pozitivni.
10. Podgotvete se za sopstven monitoring. Vi e kako operator najdobro poznavate vo koi mediumi na `i votnata sredi na i spu{tate emisii i kakov vid na supstancii emitirate. Konsultirajte go Regulatorot i dr`avni ot inspektorat za `i votna sredi na za instrumentite i za metode na merewe. Mi ni sterstvoto za `i votna sredi na i prostorno planirawe ja promovira novata politika na sorabotkaidjalogso indrijata se edna edinstvena cel za{titana `i votnata sredi na vo celost.

Pri I og 1

Uredbata za opredeluvawe na instalacii te za koi se izdava
Integrirana ekološka dozvola so vremenski raspored za podnesuvawe
operativni planovi

Pri l og 2

Pravi l ni kot za ureduvawe na postapkata za dobi vawe l ntegrirana ekol o{ ka dozvol a“ (vo ponatamo{ ni ot tekst

- Sodr` i na na Apl i kaci jata za i ntegrirana ekol o{ ka dozvol a;
- Sodr` i na na l ntegrirana ekol o{ ka dozvol a